

DRETS HUMANS, CIUTADANIA I GOVERNANÇA

Proposta de gradació de continguts d'aprenentatge i indicadors d'assoliment en l'educació obligatòria

Bloc A. El sistema de protecció dels Drets Humans

- Coneixement i defensa dels Drets Humans
 - La trajectòria històrica dels drets humans: drets individuals (civils i polítics), drets col·lectius – emergents (socials, econòmics, ambientals i culturals)
 - L'articulació entre els drets humans, la pau, el desenvolupament i la democràcia com a base per a la universalització dels drets humans
- Vulnerabilitat social i violació de drets
 - Les desigualtat, la discriminació i l'exclusió, causes de la violació de drets dels col·lectius més vulnerables
 - Models polítics i econòmics que no garanteixen els drets humans
- Instruments de protecció de drets i incidència
 - La protecció i el respecte dels drets humans com a base de la dignitat, la llibertat, la igualtat i la justícia social
 - Instruments i mecanismes de defensa dels drets humans i d'incidència: organismes internacionals, sindicats, ILP...
 - Límits i controls a l'arbitrarietat i discrecionalitat dels poders públics i privats en la garantia dels drets humans: organismes de regulació i control.

Objectius de 'El sistema de protecció dels drets humans'

Al finalitzar l'educació obligatòria, els i les alumnes han de ser competents per:

- Respectar, defensar i promoure els drets propis i de totes les persones de l'entorn proper i llunyà a partir de l'assertivitat, l'empatia i la solidaritat
- Ser conscients dels efectes i conseqüències de les pròpies actituds, actes i formes de viure en un mateix i en les condicions de vida de persones i comunitats properes i llunyanes
- Comprometre's amb la defensa i la protecció dels drets humans com a fonament d'una societat basada en els principis de la dignitat, la llibertat, la igualtat i la justícia
- Reflexionar de forma crítica i prospectiva sobre la relació entre necessitats i drets, en contraposició a desitjos i privilegis
- Reflexionar críticament sobre les causes de la vulnerabilitat social i la violació de drets: desigualtats, discriminació i exclusió social, econòmica i política

- Analitzar críticament i rebutjar els pensaments, actituds, accions pròpies i dels models socials, polítics i econòmics (al llarg de la història i en l'actualitat) que no garanteixen la pau i els drets humans
- Analitzar i reflexionar críticament sobre la trajectòria històrica dels drets humans (drets civils i polítics, drets socials, econòmics, ambientals i culturals, drets emergents), i sobre la situació actual dels drets humans al món com una conquesta històrica inacabada
- Reflexionar críticament i denunciar situacions de vulnerabilitat social i de violació de drets en l'entorn proper i llunyà
- Proposar i posar en pràctica formes de defensa i protecció dels drets humans, i d'incidència a escala local i global
- Comprendre i analitzar el sistema de protecció dels drets humans i la seva necessària articulació amb la garantia de la pau, el desenvolupament i la democràcia

Continguts d'aprenentatge de 'El sistema de protecció dels drets humans'

- 1) Respecte, defensa i promoció dels drets propis i de totes les persones de l'entorn proper i llunyà a partir de l'assertivitat, l'empatia i la solidaritat
- 2) Consciència dels efectes i conseqüències de les pròpies actituds, actes i formes de viure en un mateix i en les condicions de vida de persones i comunitats properes i llunyanes
- 3) Compromís amb la defensa i la protecció dels drets humans com a fonament d'una societat basada en els principis de la dignitat, la llibertat, la igualtat i la justícia
- 4) Reflexió crítica i prospectiva de la relació entre necessitats i drets, en contraposició a desitjos i privilegis
- 5) Reflexió crítica sobre les causes de la vulnerabilitat social i la violació de drets: desigualtats, discriminació i exclusió social, econòmica i política
- 6) Anàlisi crítica i rebuig dels pensaments, actituds, accions pròpies i dels models socials, polítics i econòmics (al llarg de la història i en l'actualitat) que no garanteixen la pau i els drets humans
- 7) Anàlisi i reflexió crítica sobre la trajectòria històrica dels drets humans (drets civils i polítics, drets socials, econòmics, ambientals i culturals, drets emergents), i la situació actual dels drets humans al món com una conquesta històrica inacabada
- 8) Reflexió crítica i denúncia de situacions de vulnerabilitat social i de violació de drets en l'entorn proper i llunyà
- 9) Proposta i posada en pràctica de formes de defensa i protecció dels drets humans, i d'incidència a escala local i global
- 10) Comprensió i anàlisi del sistema de protecció dels drets humans i la seva necessària articulació amb la garantia de la pau, el desenvolupament i la democràcia

Gradació dels continguts d'aprenentatge de 'El sistema de protecció dels drets humans': indicadors d'assoliment

	Primària			Secundària	
1	Percepció i valoració positiva de la pròpia persona i de les altres persones de l'entorn	Reconeixement dels propis drets i dels drets de les altres persones de l'entorn proper i llunyà	Respecte dels propis drets i dels drets de les altres persones de l'entorn proper i llunyà	Respecte, defensa i promoció dels drets propis i de totes les persones de l'entorn proper i llunyà a partir de l'assertivitat, l'empatia i la solidaritat	Respecte, defensa i promoció dels drets propis i de totes les persones de l'entorn proper i llunyà a partir de l'assertivitat, l'empatia i la solidaritat
2	Adquisició d'hàbits i comportaments respectuosos amb un mateix i amb l'entorn proper (família, companyes i companys, mestres)	Actituds respectuoses en la relació amb un mateix, amb les altres persones i amb el medi	Interès i sensibilitat per les condicions de vida de persones i comunitats properes i llunyanes	Reflexió sobre la influència de les nostres actituds, actes i formes de viure en un mateix i en les condicions de vida de persones i comunitats properes i llunyanes	Consciència dels efectes i conseqüències de les pròpies actituds, actes i formes de viure en un mateix i en les condicions de vida de persones i comunitats properes i llunyanes
3	Observació de situacions en que es puguin identificar drets propis o de l'altra gent	Presentació del concepte de dret humà a partir d'exemples concrets (infància, educació, salut...)	Comprensió del concepte de dret humà fonamental	Aprofundiment en el concepte de dret humà fonamental vinculat amb els principis de dignitat, llibertat, igualtat i justícia	Compromís amb la defensa i la protecció dels drets humans com a fonament d'una societat basada en els principis de la dignitat, la llibertat, la igualtat i la justícia
4	Presentació de les nocions de desig, necessitat i dret a partir d'exemples concrets	Contemplació dels desitjos, necessitats i drets propis per entendre els de l'altra gent	Identificació de desitjos, necessitats i drets propis i de les altres persones de l'entorn	Anàlisi de les diferències entre necessitats i desitjos, drets i privilegis	Reflexió crítica i prospectiva de la relació entre necessitats i drets, en contraposició a desitjos i privilegis
5	Presentació de les nocions d'igualtat i diversitat	Identificació dels conceptes d'equitat i desigualtat	Identificació de situacions de desigualtat i reflexió sobre la relació existent entre desigualtats i discriminació	Anàlisi i valoració de la relació existent entre desigualtats i discriminació com a base de l'exclusió	Reflexió crítica sobre les causes de la vulnerabilitat social i la violació de drets: desigualtats, discriminació i exclusió social, econòmica i política
6	Identificació dels pensaments, actituds o accions pròpies que potènciïn la discriminació envers les persones o els grups	Anàlisi i reflexió sobre els pensaments, actituds, accions pròpies i dels models o comportaments socials que potènciïn la discriminació envers les persones o els grups	Posicionament crític davant dels pensaments, actituds, accions pròpies i dels models o comportaments socials que potènciïn la discriminació envers les persones o els grups	Rebuig dels pensaments, actituds, accions pròpies i dels models o comportaments socials que potènciïn la discriminació, les desigualtats i l'exclusió	Anàlisi crítica i rebuig dels pensaments, actituds, accions pròpies i dels models socials, polítics i econòmics (al llarg de la història i en l'actualitat) que no garanteixen la pau i els drets humans

7	Presentació d'alguns drets específics vinculats amb la realitat de l'alumnat (els drets de la infància)	Identificació i anàlisi d'alguns drets específics: infància, educació, salut...	Coneixement dels drets humans individuals i col·lectius reconeguts en la Declaració Universal dels Drets Humans, Convenció sobre els Drets de l'Infant, Estatut d'Autonomia i Constitució espanyola	Coneixement i anàlisi de les diferents generacions de drets humans: drets civils i polítics; drets socials, econòmics, ambientals i culturals; drets emergents	Anàlisi i reflexió crítica sobre la trajectòria històrica dels drets humans (drets civils i polítics, drets socials, econòmics, ambientals i culturals, drets emergents), i la situació actual dels drets humans al món com una conquesta històrica inacabada
8	Observació i reflexió sobre situacions de vulnerabilitat social i de violació de drets	Identificació i reflexió sobre situacions de vulnerabilitat social i violació de drets en l'entorn proper	Rebuig de situacions de vulnerabilitat social i violació de drets al món, desenvolupant una consciència ètica	Posicionament ètic i implicació activa davant situacions de vulnerabilitat social i de violació de drets en l'entorn proper i llunyà	Reflexió crítica i denúncia de situacions de vulnerabilitat social i de violació de drets en l'entorn proper i llunyà
9	Presentació d'exemples d'accions reivindicatives de drets en l'entorn proper (manifestacions, vagues, campanyes...)	Identificació i exercici de diferents formes individuals i col·lectives per defensar els drets propis i de les altres persones de l'entorn	Reconeixement i exercici de diferents formes de mobilització social per la defensa dels drets, tant a nivell local com global	Anàlisi crítica dels instruments de protecció de drets i incidència existents (instruments internacionals: Declaracions i convencions de Nacions Unides, moviments sindicals, ILP...)	Proposta i posada en pràctica de formes de defensa i protecció dels drets humans, i d'incidència a escala local i global
10	Observació de les relacions existents entre les situacions de violació de drets humans i les situacions de desigualtat, conflictes armats i sistemes polítics no democràtics	Identificació i reflexió sobre situacions de violació de drets humans en països amb grans desigualtats i/o conflictes armats i/o amb sistemes polítics no democràtics	Anàlisi de les situacions de violació dels drets humans en països amb grans desigualtats i/o conflictes armats i/o amb sistemes polítics no democràtics	Coneixement de les vinculacions existents entre la protecció dels drets humans i la garantia de la pau, el desenvolupament i la democràcia	Comprensió i anàlisi del sistema de protecció dels drets humans i la seva necessària articulació amb la garantia de la pau, el desenvolupament i la democràcia

criteris d'avaluació de 'El sistema de protecció dels drets humans'

Els i les alumnes de primària:

- Coneixen i respecten els propis drets i els drets de les altres persones de l'entorn proper i llunyà
- Mostren interès i sensibilitat per les condicions de vida de les persones i comunitats de l'entorn proper i llunyà, establint relacions respectuoses amb les persones i amb el medi.
- Comprenen el concepte de dret humà fonamental a partir d'exemples concrets (infància, educació, salut...)
- Identifiquen els desitjos, necessitats i drets propis i de les altres persones de l'entorn
- Identifiquen situacions de desigualtat i reflexionar sobre la relació existent entre desigualtats i discriminació
- Analitzen els pensaments, actituds i accions pròpies i els models o comportaments socials que potencien la discriminació envers les persones o els grups, i posicionar-se críticament.
- Coneixen els drets humans individuals i col·lectius reconeguts en la Declaració Universal dels Drets Humans, la Convenció sobre els Drets de l'Infant, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i la Constitució espanyola.
- Identifiquen i rebutgen situacions de vulnerabilitat social i violació de drets al món, desenvolupant una consciència ètica.
- Identifiquen diferents formes individuals i col·lectives per defensar els drets propis i de les altres persones. Reconeixen diferents formes de mobilització social per la defensa dels drets, tant a nivell local com global.
- Analitzen situacions de violació de drets humans en països amb grans desigualtats i/o conflictes armats i/o amb sistemes polítics no democràtics.

Els i les alumnes de secundària:

- Respecten, defensen i promouen els drets propis i de totes les persones de l'entorn proper i llunyà a partir de l'assertivitat, l'empatia i la solidaritat
- Reflexionen i són conscients dels efectes i conseqüències de les pròpies actituds, actes i formes de viure en un mateix i en les condicions de vida de les persones i comunitats properes i llunyanes
- Es comprometen amb la defensa i la protecció dels drets humans com a fonament d'una societat basada en els principis de la dignitat, la llibertat, la igualtat i la justícia
- Analitzen les diferències entre necessitats i desitjos / drets i privilegis. Reflexionen críticament sobre la relació entre necessitats i drets en contraposició a desitjos i privilegis.
- Identifiquen les desigualtats, la discriminació, l'exclusió social, econòmica i política com les principals causes de la vulnerabilitat social i la violació de drets, i reflexionar críticament sobre aquestes.

- Rebutgen els pensaments, actituds, accions pròpies i els models o comportaments socials que potencien la discriminació, les desigualtats i l'exclusió. Analitzen críticament la trajectòria històrica i la situació actual pel que fa als models o comportaments socials que no garanteixen la pau i els drets humans
- Coneixen la trajectòria històrica dels drets humans, les diferents generacions de drets individuals (drets civils i polítics); col·lectius (drets socials, econòmics, ambientals i culturals); i drets emergents. Analitzen críticament la situació actual dels drets humans al món com una conquesta històrica inacabada.
- Es posicionen èticament i s'impliquen en la denúncia de les situacions de vulnerabilitat social i de violació de drets en l'entorn proper i llunyà.
- Coneixen i analitzen críticament els instruments de protecció de drets i d'incidència existents. Proposar i posar en pràctica formes de defensa i protecció dels drets humans i d'incidència a escala local i global.
- Comprenen i analitzen el sistema de protecció dels drets humans i la seva necessària articulació amb la garantia de la pau, el desenvolupament i la democràcia